

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Urtos/7/2020
Identifikačné číslo spisu: 8020200445
Dátum vydania rozhodnutia: 29.10.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Kostolanská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:8020200445.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Ivetty Macejkovej PhD., LL.M a JUDr. Petra Kaňu v trestnej veci odsúdeného V. Z. v konaní o žiadosti odsúdeného o podmieňané prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na neverejnom zasadnutí konanom 29. októbra 2020 v Bratislave, o sťažnosti odsúdeného V. Z. proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 5Ntc/2/2020 zo 16. septembra 2020, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažnosť odsúdeného V. Z. s a z a m i e t a.

Odôvodnenie

Krajský súd v Prešove uznesením, sp. zn. 5Ntc/2/2020 zo 16. septembra 2020 podľa § 66 ods. 1 písm. a), písm. b) Trestného zákona zamietol žiadosť odsúdeného V. Z. o podmieňané prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený na základe:

1) rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves, sp. zn. 4T/179/2012 zo 16. októbra 2012, ktorým bol odsúdený V. Z. uznaný za vinného zo zločinu lúpežepodľa § 188 ods. 1 Trestného zákona a zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1 Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 rokov, výkon ktorého mu pod podmieňane odložený s probačným dohľadom na skúšobnú dobu 3 rokov a na základe uznesenia tohto súdu zo 17. mája 2016 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 7Tos/54/2016 z 20. júla 2016, ktorými rozhodnutiami došlo k nariadeniu výkonu tohto trestu po vyslovení, že sa odsúdený v skúšobnej dobe neosvedčil, pričom pre účely trestu odňatia slobody bol zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, ktorý vykonal 10. augusta 2019;

2) rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 2T/90/2013z 5. decembra 2016 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 2To/10/2017 z 5. apríla 2017, ktorým bol odsúdenému V. Z. za prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 rokov s určením spôsobu výkonu trestu jeho zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, na výkon ktorého nastúpil 10. augusta 2019;

3) rozsudku Krajského soudu v Prešově, sp. zn. 5Ntc/1/2019 z 15. mája 2019, ktorým bol u odsúdeného V. Z. na území Slovenskej republiky uznaný rozsudok Okresného soudu v Kolíne, sp. zn. 4T/88/2014 z 3. septembra 2015 v spojení s uznesením Krajského soudu v Prahe, sp. zn. 9To/481/2015 z 21. oktobra 2015 a s uznesením Okresného soudu v Kolíne, sp. zn. 4T/88/2014 z 3. augusta 2018 v spojení s uznesením Krajského soudu v Prahe, sp. zn. 9To/301/2018 z 10. oktobra 2018 v rozsahu uznania viny z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 196 ods. 2, ods. 3 Trestného zákonníka České republiky a uloženia trestu odňatia slobody vo výmere 10 mesiacov, na výkon ktorého bol po uznaní rozsudku zaradený do ústavu na výkon trestu a minimálnym stupňom strázenia, pritom z nariadenia výkonu trestu je zrejmé, že výkon tohto trestu by mal odsúdený nastúpiť v predpokladanom termíne jeho nástupu 10. augusta 2022.

Krajský súd v Prešove v odôvodnení napadnutého uznesenia konštatoval u odsúdeného splnenie tzv. formálnej podmienky pre podmienené prepustenie (vykonanie zákonom požadovanej doby z posudzovaných troch trestov odňatia slobody). Pri posudzovaní tzv. materiálnych podmienok zohľadnil obsah správy ÚVTOS v Prešove, z ktorej najmä vyplýva, že odsúdený si počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody plnil svoje povinnosti, uložené príkazy rešpektoval, správal sa slušne k príslušníkom, zamestnancom a odsúdeným, bol doposiaľ šesťkrát disciplinárne odmenený. Na strane druhej však vyslovil záver, že napriek zväčša kladnému hodnoteniu zo strany ústavu na výkon trestu, odsúdený porušoval právne normy počas výkonu trestu odňatia slobody, hoci za také zlyhania disciplinárne potrestaný nebol. Hoci odsúdenému boli udelené disciplinárne odmeny, jeho správanie skôr hodnotil ako len prispôsobené režimu výkonu trestu. Tomu napovedajú nielen menej závažné nedostatky v správaní odsúdeného, ale aj jeho konanie spočívajúce v nenahlásení ďalšej tretej vyživovacej povinnosti, pretože ústavu na výkon trestu oznámil svoju vyživovaciu povinnosť iba k dvom maloletým deťom. Predchádzajúce odsúdenia za rôznu trestnú činnosť, medzi iným i násilnú, tiež nepoukazujú na reálne možnosti o vedení riadneho života odsúdeného do budúcnosti. Páchanie trestnej činnosti odsúdeným po dobu takmer 30 rokov zhodnotil ako skutočnosť, pre ktorú nemožno konštatovať dôvodné očakávanie, že odsúdený na slobode bude viesť riadny život.

Proti tomuto uzneseniu podal odsúdený sťažnosť, a to ihneď po jeho vyhlásení, ktorú následne písomne odôvodnil.

Má za to, že rozhodnutie krajského soudu je neadekvátne. Splnil všetky podmienky podmieneného prepustenia, bol 6 - krát disciplinárne odmenený, prešiel z druhého do prvého stupňa strázenia a prepracoval sa na otvorené oddelenie podskupiny A. Celý čas pracoval a plnil príkazy nadriadených. Ani raz nebol disciplinárne potrestaný. Má dve maloleté deti vo veku 8 a 9 rokov a manželka to zvláda veľmi ťažko, keďže z väzenia jej nevie pomôcť. Na záver sľúbil, že bude plniť všetky uložené príkazy soudu. Má isté zamestnanie a chce žiť so svojou rodinou a starať sa o ňu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, ako i konanie ktoré mu predchádzalo a zistil, že Krajský súd v Prešove rozhodol v súlade so zákonom, keď žiadosť odsúdeného o podmienené prepustenie z výkonu trestu (resp. viacerých postupne uložených trestov) odňatia slobody zamietol a že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Súd I. stupňa sa totiž v odôvodnení napadnutého uznesenia v dostatočnom rozsahu i kvalite vysporiadal so zákonnými podmienkami, ktoré pri ich kumulatívnom splnení (formálna podmienka a dve podmienky materiálne) odôvodňujú podmienené prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody.

Zdôrazňuje preto len, že podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona súd môže odsúdeného podmienené prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmieneného trestu odňatia

slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 3 Trestného zákona, ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmienne prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa odseku 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

K formálnej podmienke Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že táto u odsúdeného splnená bola k 8. júlu 2020.

Pokiaľ ide o materiálne podmienky pre podmienne prepustenie, prvú z nich (t. j. že plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie) odsúdený splnil, vychádzajúc z významne kladného hodnotenia riaditeľom ústavu, v ktorom trest (resp. viaceré postupne uložené tresty) aktuálne vykonáva, keď z hodnotiacej správy vyplývajú aj jeho konkrétne aktivity, ktorých riadnym plnením si vytvoril podmienky aj pre disciplinárne odmeny, pozitívny posun v rámci diferenciacných skupín, resp. i pozitívne rozhodnutie o zmene spôsobu výkonu trestu odňatia slobody.

Pri posudzovaní druhej z materiálnych podmienok pre podmienne prepustenie (t. j. že možno od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život) však nemožno opomenúť ani tú časť hodnotiacej správy, z ktorej vyplývajú aj nedostatky v jeho správaní (hoci menej závažné a disciplinárne nepostihované), ale najmä predchádzajúcu kriminálnu minulosť, z ktorej vyplýva, že odsúdený mnohopočetne zrecidivoval v trestnej činnosti, keď celkovo sa dostal do kolízie s Trestným zákonom až v 15 prípadoch. Opakovane mu pritom boli ukladané aj nepodmienečné tresty odňatia slobody, ktorých výkony zjavne nevedli k naplneniu prevýchovného ani individuálne - preventívneho účelu trestu (vzhľadom na následné opätovné páchanie trestnej činnosti). V neposlednom rade v minulosti i opakovane zlyhal (neosvedčil sa) v skúšobnej dobe podmienne odsúdenia, mu určenej práve za účelom preukázania schopnosti viesť na slobode riadny život.

Uvedené skutočnosti totiž v súhrne odôvodňujú u odsúdeného prísnejší náhľad pri posudzovaní podmienky, ktorou je dôvodnosť očakávania vedenia riadneho života na slobode.

Hodnotiac kriminálnu minulosť odsúdeného, v súvislosti s inak kladnou hodnotiacou správou ústavu na výkon trestu odňatia slobody, tak možno dôvodne dospieť k záveru, že na odsúdeného, hoci sa doposiaľ dobre adaptoval na režim výkonu trestu, je nevyhnutné aj aktuálne (naďalej) pôsobiť priamym výkonom trestu odňatia slobody, zohľadňujúc pritom nie len jeho kriminálnu minulosť ale i fakt, že z postupne troch mu uložených nepodmienečných trestov odňatia slobody jeden ešte ani nezačal vykonávať a celkové ukončenie týchto trestov mu časovo pripadá až na 8. júna 2023.

V súlade s napadnutým uznesením, na ktorého odôvodnenie nadriadený súd v podrobnostiach odkazuje ako na vecne správne, Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že odsúdený nesplnil všetky zákonné podmienky pre podmienne prepustenie, a preto i sťažnosť odsúdeného proti napadnutému uzneseniu ako nedôvodnú zamietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v závere len marginálne adresne súdu I. stupňa pripomína potrebu aj vo výroku rozhodnutia zohľadňovať fakt, že pri rozhodovaní o žiadosti o prepustenie z väzby odsúdeného koná a rozhoduje v režime Trestného poriadku, čo v posudzovanom prípade malo nachádzať svoj odraz v poukázaní na aplikáciu § 415 ods. 1 Trestného poriadku (t. j. nie len na hmotnoprávne ustanovenia upravujúce inštitút podmienne prepustenia v § 66 Trestného zákona). Na strane druhej však uvedený nedostatok v posudzovanom prípade nespôsobil vecnú nesprávnosť napadnutého uznesenia a jeho náprava v uvedenom smere (v zmysle zrušenia a náhrady napadnutého výroku) by pôsobila výslovne formálne, preto nadriadený súd ku korekcii napadnutého rozhodnutia v

uvedenom smere nepristúpil.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.